

OPETUSHALLITUKSEN JOHTOKUNTA 10/2022

Aika: Torstai 10.11.2022 klo 8.00—9.29

Paikka: Etäkokous, Teams-linkki on toimitettu kalenterikutsuna.

Johtokunta Kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta
Kansanedustaja Emma Kari
Kansanedustaja Pia Lohikoski
Kansanedustaja Mikko Ollikainen
Kansanedustaja Sari Sarkomaa, poistui keskustelusta kohdan 7 käsittelyn aikana
Apulaisrehtori Kari Salminen
Johtaja Riikka Heikinheimo
Koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija Kirsi Rasinaho
Asiantuntija, koulutus ja osaaminen, Riina Nousiainen, poistui keskustelusta kohdan 7 käsittelyn aikana
Koulutusjohtaja Nina Lahtinen
Professori Markku Jahnukainen
Johtaja Terhi Päivärinta
Sosiaalipoliittinen asiantuntija Iiris Hynönen, poistui keskustelusta kohdan 7 käsittelyn aikana
Eurooppapolitiikan asiantuntija Roosa Veijola
Pääjohtaja Minna Kelhä
Opetusneuvos Arja-Sisko Holappa

Este Kansanedustaja Hilikka Kemppi (Kansanedustaja Pasi Kivisaari)
Toimitusjohtaja Teemu Hassinen (varajäsen Riikka Heikinheimo läsnä)
Edunvalvonnan asiantuntija Matti Tujula (varajäsen Iiris Hynönen läsnä)

Pysyvät asiantuntijat Yksikön päällikkö, opetusneuvos Laura Francke, este
Viestintäjohtaja Aino Likitalo
Johtaja Mikael Mantila
Johtaja Paula Merikko
Johtaja Jarkko Niiranen
Johtaja Samu Seitsalo
Johtaja Kurt Torsell

Sihteeri Kehitysjohtaja Reetta Niemelä

1. KOKOUKSEN AVAUS

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.00.

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ LÄSNÄOLON TOTEAMINEN

Johtokunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä tai varajäsentä on läsnä.

Esitys: Johtokunta toteaa kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Esityksen mukaan.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys: Johtokunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

4. EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Esitys: Johtokunta hyväksyy 20.10.2022 pidetyn kokouksen pöytäkirjan (liite 1).

Päätös: Esityksen mukaan.

5. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN KONSERNIN KEHITTÄMISHANKKEEN LOPPURAPORTTI OPETUSHALLITUKSEN NÄKÖKULMASTA

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti syksyllä 2021 konsernin kehittämishankkeen, jonka tavoitteena oli varmistaa ministeriön ja virastojen toiminnan laatu ja palvelukyky tulevina vuosina. Hankkeen valmisteluryhmän tehtävänä oli arvioida opetus- ja kulttuuriministeriön konsernin toimintaa kokonaisuutena, laatia yhteinen tavoitela sivistyshallinnolle ja valmistella muutosohjelma tavoitetilan saavuttamiseksi.

Konsernin kehittämishankkeen [loppuraportti on julkaistu 14.10.2022](#) (liite 2). Ehdotusta valmistellut työryhmä esittää, että sivistyshallinto muodostuisi jatkossa ministeriön lisäksi viidestä virastosta. Muutosohjelma sisältää runsaasti esityksiä ministeriön ja virastojen toimintatapojen uudistamiseksi ja keskinäisen yhteistyön tiivistämiseksi. Toimenpiteet koskevat erityisesti digitalisaation edistämistä, yhtenäisen ohjauksen vahvistamista ja yhteisten palveluiden kehittämistä. Työpaikat eivät ole uhattuina muutosohjelman takia.

Hankkeen valmisteluryhmän jäsen, johtaja Mikael Mantila esitteli loppuraportin Opetushallituksen näkökulmasta.

Asiantuntija: johtaja Mikael Mantila

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi esityksen pohjalta keskustelun ja merkitsi asian tiedoksi.

6. OPETUSHALLITUKSEN ASIAKASKOKEMUKSEN KEHITTÄMISEN TIEKARTTA

Opetushallitus kehittää koulutusta, varhaiskasvatusta ja jatkuvaa oppimista sekä edistää kansainvälisyyttä. Opetushallituksen [tulossopimukseen kirjatun palvelulupauksen mukaisesti](#) Opetushallitus parantaa palvelujaan yhdessä asiakkaidensa ja kumppaneidensa kanssa sekä varmistaa asiakkailleen sujuvan asioinnin ja laadukkaat asiantuntijapalvelut. Opetushallitus kehittää toimintansa asiakaslähtöisyyttä. Tätä tehdään syventämällä henkilöstön asiakasosaamista sekä kehittämällä palveluiden ja asiakkuuden johtamista. Keskeisiä asiakkaita ovat oppijat, oppimisen ja kansainvälistymisen asiantuntijat, varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjät, työelämä sekä koko ympäröivä yhteiskunta päätöksentekijöineen.

Opetushallituksen [asiakaskokemuksen tiekartta 2022–2026](#) on valmistunut (liite 3). Tiekartta määrittelee asiakaskokemuksen kehittämisen tavoitteet, periaatteet ja toimet.

Asiantuntija: johtaja Paula Merikko

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi asian tiedoksi.

7. PÄÄJOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS

Pääjohtaja Minna Kelhän katsaus ajankohtaisiin asioihin sisälsi mm. seuraavia ajankohtaisia asioita: Venäjän hyökkäys Ukrainaan, Opetushallituksen tukitoimia toimialalla:

- Kotikuntaoikeuteen liittyvän viestinnän suunnittelu etenee. Yhteisesti asiaa koordinoi [sisäministeriö](#). [Opetus- ja kulttuuriministeriö](#) vastaa viranomaisviestinnästä sekä kunnille viestinnästä. [Opetushallitus](#) vastaa viestinnästä kasvatuksen ja koulutuksen järjestäjille sekä ukrainalaisille. Tavoitteena on viestiä ukrainalaisille, millainen Suomen koulutusjärjestelmä on ja millaiset velvollisuudet koskevat kotikuntaoikeuden saavia oppivelvollisuuden myötä. Kuntaliitto tukee viestintää ja sen valmistelua.

Kasvatus, koulutus ja osaaminen sekä kansainvälistyminen

- [Opetushallitus tekee muutoksia useamman koulutusmuodon määräyksiin](#). Suurimmat muutokset koskevat opiskeluhuollon kuvausta eri koulutusmuodoissa, kun käyttöön otetaan koulutuksen tai opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelma. Lisäksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin lisätään sitouttavan koulu yhteistyön toimintamallin edellyttämät täydennykset ja kuudennen vuosiluokan luku- vuosi arvioinnin arviointikriteereitä koskevaa osiota päivitetään. Kaikki muutokset otetaan käyttöön esiopetuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa 1.8.2023.
- [Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ratkaisu OAJ:n kanteluun Opetushallituksen neuvonnasta ja ohjauksesta sekä määräyksistä koskien perusopetuksen erityistä tukea](#). Opetushallitus pitää tärkeänä, että pitkään keskustelussa olevaan kysymykseen on saatu ratkaisu, joka selkiyttää lain tulkintaa. Opetushallitus arvioi sen mukaisesti muutostarpeita ohjeistuksessa ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin helmikuun 2023 loppuun mennessä.
- Oppivelvollisuuden laajentamisen seuranta vuosina 2022–2024. Tilanteet Suomessa eri alueilla ovat erilaisia. Vuonna 2024 tehdään laaja kokoava tutkimus oppivelvollisuuden laajentamisen tavoitteiden toteutumisesta, toimeenpanon onnistumisesta ja uudistuksen vaikuttavuudesta.
- Selvitys Ukrainan tarjoamasta etäopetuksesta on valmistunut.
- Opetushallitus valmistelee opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta määrittelyn siitä, miten [opettajarekisteri](#) voitaisiin toteuttaa. Työn pohjana toimii selvitys opettajarekisteristä ja opettajatiedonkeruusta (Hannula, Henriikka; Karhunen, Hannu; Pursiainen, Jouni 2021). Loppuraportti valmistuu helmikuun 2023 loppuun mennessä.
- [Education Finland –ohjelman Laborella teettämässä](#) selvityksessä arvioitiin koulutusviennin liikevaihdon ja arvonlisän määrää koulutuksen eri sektoreilla sekä Suomessa opiskelevien ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden tuottamia taloudellisia hyötyjä ja kustannuksia Suomen taloudelle. Selvitys kokoaa yhteen alan taloudellisen arvon määrittämiseen tarvittavat, aiemmin hajallaan olleet tiedot. Selvityksen mukaan koulutusvientialan kokonaisarvo Suomen taloudessa oli jo noin miljardi euroa eli vajaa puoli prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta vuonna 2019.
- Opiskelijavaihtoon lähtevien suomalaisten korkeakouluopiskelijoiden määrä on laskenut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017 alkaen. Opiskelijaliikkuvuuden laskussa ei ole kyse yleiseurooppalaisesta trendistä: Suomi on yksi harvoista Euroopan maista, joissa kehitys on jo ennen pandemiaa ollut selvästi negatiivista. Korkeakoulujen [opiskelijaliikkuvuus](#) on elpynyt koronapandemian jälkeen, mutta erot yliopistojen ja ammatti- korkeakoulujen välillä ovat kasvaneet.

Esitys: Johtokunta merkitsee ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi ajankohtaiskatsauksen pohjalta keskustelun ja merkitsi katsauksen tiedoksi.

8. MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Johtaja Terhi Päivärinta kertoi johtokunnalle, että hän jättää eronpyyntönsä johtokunnan jäsenyydestä 1.12.2022 alkaen ja kiitti johtokuntaa hyvästä yhteistyöstä. Johtokunta kiitti Terhi Päivärintaa hyvästä yhteistyöstä kuluneiden vuosien aikana.

9. JOHTOKUNNAN SEURAAVAT KOKOUKSET

Johtokunta on sopinut seuraavat kokoukset torstaisin klo 8.00–10.00 seuraavasti:

- syyskausi 2022: 1.12.
- kevätkausi 2023: 2.2., 23.2. (tilinpäätös), 30.3., 27.4., 25.5., 15.6.
- syyskausi 2023: 14.9. (johtokunnan toimikausi päättyy 30.9.2023)

Esitys: Johtokunnan seuraava kokous 1.12. järjestetään lähikokouksena Opetushallituksessa.

Päätös: Esityksen mukaan.

10. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.29.

Eeva-Johanna Eloranta
Johtokunnan puheenjohtaja

Reetta Niemelä
Johtokunnan sihteeri